

Dimecres, 10 de gener del 2024

Segona edició del Programa de Compra Pública d'Innovació de la RIS3CAT 2030

El Govern accelera la transició cap a un model de mobilitat més sostenible a través de la compra pública innovadora

- L'administració catalana fa una consulta prèvia de mercat per licitar 4 projectes, valorats en 10 milions d'euros, cofinançats amb fons europeus, perquè les empreses catalanes ofereixin solucions tecnològiques a reptes de futur en el camp de la mobilitat terrestre
- La finalitat és que tots els contractes, que dissenyaran els departaments d'Economia i Hisenda, Presidència, Interior i Territori, es puguin formalitzar a finals d'any per implementar-se al 2025
- L'any 2022 es va fer la primera edició del Programa amb 18 projectes per un total de 3,6 milions d'euros

“La transició cap a un model de mobilitat més sostenible tant per al sector públic com per a la ciutadania”. Aquest és el títol de la segona edició del Programa de Compra Pública d'Innovació de la RIS3CAT 2030 (l'Estratègia de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent de Catalunya), en el marc de finançament dels fons europeus regionals (Feder) per al període 2021-2027, que s'ha presentat avui a l'espai Bitall de Barcelona. Un programa que el Govern català ha convertit en un instrument de foment de la innovació a través de la contractació pública, ja que suposa un gir radical en la manera de planificar les compres de serveis que fa l'administració catalana. El canvi consisteix a deixar d'especificar el producte concret que cal comprar (com per exemple, “un bolígraf”) per passar a definir les necessitats que cal cobrir i les funcionalitats que haurà de tenir el nou producte o servei (seguint l'exemple, “una eina per escriure”) i obrir, així, la porta a la creació i la recerca per part de les empreses.

Durant el seu discurs d'inauguració de la Jornada d'avui, la consellera d'Economia i Hisenda de la Generalitat, Natàlia Mas Guix, ha subratllat que la segona edició del programa de la CPI centrat en la transformació de la mobilitat és **“un dels grans reptes”** que Catalunya, i conseqüentment el Govern, té com a país. **“La transició cap a un model de mobilitat més sostenible és un repte compartit globalment que hem d'abordar a escala local tenint en compte les particularitats del nostre territori i buscant la col·laboració de tots els actors implicats”**.

A més, segons ha dit, també és una mostra més del **“compromís ferm”** de l'executiu català amb la transformació del model de mobilitat i de la seva digitalització, que se suma a altres iniciatives impulsades recentment. Ens aquest sentit, ha recordat el conveni **“pioner”** de col·laboració amb l'OCDE per accelerar la transició cap a un sistema de mobilitat terrestre sostenible, signat el passat mes de setembre, o l'acord de Govern aprovat a l'octubre per iniciar la transformació del parc mòbil de la Generalitat cap a un model de zero emissions.

Finalment, la consellera ha assegurat que precisament **“la contractació pública és una de les eines més potents”** que tenen les administracions **“per articular la col·laboració público-privada necessària per abordar els grans desafiaments econòmics, socials i ambientals del país”**. Per a Mas Guix el programa CPI en el marc de la RIS3CAT i cofinançat amb fons Feder és un exemple d'aquesta col·laboració amb empreses i agents del coneixement per desenvolupar solucions tecnològiques que donin resposta a necessitats identificades per l'Administració pública en els àmbits social i ambiental, **“generant així noves oportunitats de negoci per a les empreses i millorant la qualitat dels serveis públics a la ciutadania”**, ha reblat.

Quatre nous reptes

Després de l'èxit de la primera edició, en què s'han licitat 18 contractes dels 21 reptes plantejats per un import de 3,6 milions d'euros en àmbits com la seguretat i les emergències, el medi ambient, la gestió d'infraestructures i el coneixement, el Govern aposta aquest any per 4 projectes relacionats amb la mobilitat sostenible valorats en 10 milions d'euros, cofinançats amb fons FEDER. Els reptes, que han estat dissenyats pels departaments d'Economia i Hisenda, Presidència, Interior i Territori, són els següents:

1. Bessó digital per a l'estudi i l'anàlisi de la xarxa viària interurbana de l'entorn Metropolità de Barcelona. La finalitat és realitzar prediccions i avaluacions a nivell de trànsit i de l'estat de la infraestructura i donar suport a la presa de decisions en les tasques de gestió. Això suposarà un salt qualitatiu a l'hora de dirigir fluxos de trànsit; operar les vies de la manera més òptima i sostenible; i preveure les congestions en la xarxa viària. Pressupost: fins a 6 milions d'euros.

2. Aplicació per a rutes segures en transport públic, amb una perspectiva de gènere. Aplicació de navegació GPS per a dispositius mòbils que ha d'oferir als usuaris del transport públic la possibilitat de planificar rutes aplicant criteris relatius al nivell de seguretat percebuda (amb una perspectiva de gènere) i a incidències assenyalades en els espais i les xarxes dels mitjans de transport. Els usuaris podran reportar incidències detectades als espais i rebre notificacions de seguretat ciutadana o protecció civil. L'aplicació inclourà diverses funcionalitats, com la notificació a contactes d'emergència si l'usuari no arriba a casa en un temps determinat o un botó de pànic. Pressupost: entre 800.000 i 1.600.000 euros

3. Plataforma per a la gestió integrada per a l'optimització de les flotes de vehicles públics per carretera. La plataforma ha de permetre gestionar de manera integrada les flotes de l'Administració pública, mitjançant la proposta de rutes òptimes amb parades múltiples en funció de variables diverses (itineraris demandats, disponibilitat de punts de recàrrega, autonomia disponible, benzineres, trànsit, emissions de CO₂, etc.). Es preveu contractar estudis de prospecció complementaris sobre les necessitats de mobilitat vinculades a les flotes actuals i futurs serveis de mobilitat, així com una optimització de la xarxa de punts de recàrrega. Pressupost: entre 800.000 i 1.600.000 euros

4. Sistema de gestió interoperable dels punts de recàrrega públics a partir d'un model de gestió operativa global. En la xarxa actual de mobilitat elèctrica cada operador d'estacions de càrrega de vehicle elèctric té la seva pròpia xarxa privada. Per tant, els usuaris de vehicle elèctric han de tenir activades múltiples aplicacions per poder fer ús dels

punts de recàrrega disponibles. El Govern vol oferir un sistema únic i transversal perquè les empreses operadores del sector i els usuaris de vehicle elèctric puguin operar i efectuar els pagaments de la recàrrega amb un sistema uniforme. Pressupost: entre 800.000 i 1.600.000 euros

Un consulta preliminar de mercat amb més de cinquanta empreses

Amb l'acte d'aquest matí, al qual hi han participat més de cinquanta empreses, i representants d'universitats, centres de recerca i altres associacions i entitats de l'àmbit de la mobilitat, el Govern ha volgut fer una consulta preliminar de mercat als diferents agents que, d'acord amb el calendari previst, tindran fins a finals de març per presentar les seves propostes que serviran per dissenyar les condicions dels contractes. El procés continuarà amb la publicació dels plec de licitació, prèvia a l'adjudicació dels contractes a finals d'any, que s'han d'executar i implementar durant el 2025.

Èxit de la primera edició de la CPI: més de 200 empreses, un 87% de les quals eren PIME i microempreses

El 4 de maig del 2022 va tenir lloc la primera edició del Programa de Compra Pública d'Innovació (CPI) amb un acte de presentació amb més de 250 participants entre els quals hi ha havia des de pimes a grans empreses, centres tecnològics i universitats, així com altres agents del sector privat. En concret, de les 212 empreses que hi van assistir el 13% eren grans, el 29% PIME i el 58% microempreses.

Els reptes plantejats –promoguts per set departaments de la Generalitat i tres entitats del seu Sector Públic- eren un total de 21, per un import màxim de fins a 4 milions d'euros, i en àmbits molt diversos com ara la seguretat i les emergències, el medi ambient, la gestió d'infraestructures i el coneixement.

Després de la consulta preliminar de mercat, es van redactar els contractes i es va procedir a la licitació pública de cadascun d'ells. A data d'avui, s'han licitat o estan en procés de licitació 18 reptes per un valor de 3,6 milions d'euros dels quals: 10 ja estan formalitzats; 3 en procés d'adjudicació que previsiblement s'executaran a partir del proper mes de gener; i 5 estan en procés de valoració de les ofertes rebudes.

Estat	Descripció del repte
En execució	<ul style="list-style-type: none">- Intel·ligència artificial per prevenir situacions de risc als centres penitenciaris- Aplicació de la tecnologia de cadena de blocs a la comunicació- Tecnologia per a l'avaluació de l'ocupació i la presència en edificis- Plataforma Coneixement Territori- Llac de dades vinculades amb el benestar i la salut de les persones- Ciència ciutadana per reduir la contaminació acústica als espais urbans- Tecnologia per detectar animals i reduir els accidents de trànsit- Plataforma de gestió de comunitats energètiques- Bessons digitals d'edificis públics al metavers

	- Espai de formació digital
En adjudicació	- Tecnologia per supervisar infraestructura tecnològica - Posicionament en satèl·lit per ferrocarrils - Drons per millorar la gestió de les emergències i la seguretat
En valoració	- Tecnologia satèl·lit per al seguiment del bestiar en zones de muntanya - Intel·ligència artificial per mesurar la petjada ambiental dels vehicles - Gestió remota de les infraestructures aeroportuàries - Internet de les coses aplicada al reg per l'estalvi d'aigua - Intel·ligència artificial per a la gestió de l'aigua

La RIS3CAT, un projecte europeu

Les RIS3 són estratègies promogudes per la Unió Europea perquè els estats i les regions transformin la societat i l'economia a través de la innovació i el coneixement, i en base a un model més verd, digital, resiliència i just. Aquestes estratègies s'emmarquen en un context de grans reptes globals, com el canvi climàtic, la digitalització, el malbarament de recursos, la desocupació persistent, l'increment de les desigualtats, l'envelliment de la població i la pandèmia de la COVID-19. Són reptes que demanen respostes urgents i ambicioses dels governs europeu, estatals, regionals i locals, així com de la resta d'actors de la societat.

En aquest sentit, la RIS3CAT 2030 és l'Estratègia de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent de Catalunya, l'eina amb què s'ha dotat el Govern de la Generalitat per atendre l'exigència de la Comissió Europea (CE) que els estats i les regions de la Unió Europea (UE) elaborin, d'acord amb el seu potencial d'innovació, estratègies per a assolir l'especialització intel·ligent. En el marc financer europeu 2021-2027, la Generalitat ha actualitzat el programa amb la RIS3CAT 2030 i una de les primeres i més importants accions del RIS3CAT 2030 és, precisament, el Programa de compra pública d'innovació.